

aktionsværdien for lignende varer, og kan ingen af disse tre metoder anvendes, kan der vælges mellem en fjerde og femte metode.

Er alle ovennævnte metoder uanvendelige, skal toldværdien bestemmes på grundlag af tilgængelige oplysninger og ved hjælp af rimelige beregninger i overensstemmelse med GATT's principper.

AFTALE OM UNDERSØGELSE AF FORSENDELSER INDEN AFSKIBNING

Ved undersøgelse af forsendelser inden afskibning anvendes ofte specialiserede private firmaer til at kontrollere godsets pris, mængde og kvalitet.

Aftalen anerkender de generelle GATT-rettigheds- og forpligtelses gyldighed for et nationalt godkendt inspektionsfirmas aktiviteter. Forpligtelserne for en kontraherende part, som anvender inspektionsfirmaer (hvilket oftest vil være udviklingslande), inkluderer ikke-diskrimination, transparens, beskyttelse af forretningshemmeligheder, undgåelse af urimelige forsinkelser, anvendelse af særlige retningslinier for prisverifikation og undgåelse af, at der opstår modstridende interesser blandt inspektionsfirmaerne.

En eksporterende kontraherende parts forpligtelser overfor andre parters brug af inspektionsfirmaer indebærer ikke-diskrimination i administrationen af nationale love og reguleringer, hurtig offentliggørelse af nye love og reguleringer og ydelse af teknisk assistance, såfremt der konstateres behov herfor.

Ifølge aftalen skal der endvidere etableres et uafhængigt konfliktløsningsorgan bestående af organisationsrepræsentanter for inspektionsfirmaer og eksportører.

AFTALE OM OPRINDELSESREGLER

Aftalens langsigtede mål er en global harmonisering af oprindelsesregler (undtaget oprindelsesregler i forbindelse med ensidige toldpræferencer) og en generel tilsikring af, at sådanne regler ikke virker handelshindrende.

Ifølge aftalen skal et harmoniseringsprogram igangsættes hurtigst muligt efter afslutningen af Uruguay Runden og færdiggøres senest tre år efter dens ikrafttrædelse. Programmet baseres på en række principper om, at oprindelsesregler bør være objektive, forståelige og forudsigelige. Arbejdet skal udføres i en nyoprettet GATT-komité om oprindelsesregler i samarbejde med Toldsamarbejdsrådet (CCC) i Bruxelles.

I overgangsperioden (maksimalt tre år efter ikrafttrædelsen af Uruguay Runde-resultatet) forventes

medlemmerne at tilsikre, at deres nationale oprindelsesregler er transparente, hvilket også omfatter regeladministrationen, at de ikke virker forvriddende på den internationale handel, samt endelig at de baseres på positivkriterier.

AFTALE OM IMPORTLICENSPROCEDURER

Aftalen indeholder, ligesom den gældende Kode om importlicensprocedurer, såvel generelle bestemmelser som regler vedrørende henholdsvis automatiske og ikke-automatiske licenser. Med den øgede liberalisering af verdenshandelen er betydningen af importlicenser aftaget meget.

Aftalen styrker kravene til transparens og forudsigelighed i brugen af importlicenssystemer.

Udstedere af importlicenser skal således offentliggøre oplysninger om kriterierne for tildeling og udstedelse af licenser, og samtidig styrkes notifikationskravene. Aftalen indeholder ligeledes en vejledning i, hvorledes licensansøgninger skal behandles.

Med hensyn til automatiske importlicensprocedurer fastlægger aftalen en række kriterier, efter hvilke systemerne ikke formodes at have en handelsforvridende effekt.

Den administrative byrde for im- og eksportører ved ikke-automatiske importlicensprocedurer bør begrænses til et absolut minimum. Aftalen fastsætter en tidsfrist på 60 dage for behandling af en licensansøgning efter ikke-automatiske importlicensprocedurer.

AFTALE OM SUBSIDIER OG UDLIGNINGSAFGIFTER

Aftalen, der vil afløse den under Tokyo Runden oprettede subsidiekode, indfører strengere og mere gennemsigtige discipliner for ydelse af offentlig støtte til en enkelt virksomhed eller gruppe af virksomheder. Kun subsidier, der er specifikke, er underlagt discipliner. Subsidier deles op i tre kategorier: forbudte subsidier, tilladte subsidier, som kan berettige til modforanstaltninger (udligningsafgifter), og tilladte subsidier, som ikke kan berettige til modforanstaltninger (henholdsvis »røde«, »gule« og »grønne« subsidier).

Den røde kategori omfatter bl.a. en lang række eksportsubsidier til produkter uden for landbrugssektoren, som er opført på en til aftalen knyttet »illustrativ liste«.

Subsidier i den gule kategori på mere end 5% af varens værdi anses som udgangspunkt for at være skadevoldende, og dermed at berettige til udligningsafgifter, med mindre det eksporterende land kan påvi-